

82607 - Akika kurbanına ortak olmanın hükmü

Soru

Erkek ve kız olarak bir batında dünyaya gelen ikiz çocuklar için, üç koyun yerine, bir sığır veya ineği Akika kurbanı olarak kesmek câiz midir?

Eğer cevabınız evet ise, (Akika kurbanı olarak kesilecek olan) sığır veya ineğin özellikleri (vasıfları) nelerdir?

Detaylı cevap

Sünnet olan; erkek çocuğu için iki koyun, kız çocuğu için ise bir koyunu Akika kurbanı olarak kesmektir.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

مَنْ وُلِدَ لَهُ وَلَدٌ فَأَحَبَّ أَنْ يَنْسُكَ عَنْهُ فَلْيَنْسُكْ، عَنِ الْغُلَامِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ، وَعَنِ الْجَارِيَةِ نِشَاءً. [رواه أبو داود]
[وحسنه الألباني في صحيح أبي داود]

"Her kimin bir çocuğu dünyaya gelir de onun için kurban(Akika kurbanı) kesmek isterse, onu kessin. Erkek çocuğu için birbirine denk iki koyun, kız çocuğu için ise tek koyun kessin." (Ebu Davud; hadis no: 2842.Elbânî; "Sahîh-i Ebî Davud"da hadis hasendir" demiştir.)

Âlimlerin çoğunluğu Akika kurbanı konusunda koyun, keçi, deve ve sığır cinsinden hayvanların geçerli olduğunu söylemişlerdir.Fakat Akika kurbanı, Kurban bayramında kesilen kurban hükmünü alır mı? Dolayısıyla sığır ve deve cinsinde iştirak (ortaklık) geçerli olur mu? Âlimler bu konuda ihtilaf etmişlerdir.

Bu konuda doğruya en yakın görüş; Akika kurbanında iştirak (ortaklık) geçerli olmaz. Bu, Mâlikilerin ve ve Hanbelilerin görüşüdür.

Bkz: ("el-Mevsuatu'l-Fıkhiyye"; c: 30, s: 279)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Akika kurbanında iştirak (ortaklık) geçerli değildir. Dolayısıyla bir deve iki kişinin yerine geçmez. Aynı şekilde sığır da iki kişinin yerine geçmez. Üç kişinin yerine geçmeyeceği gibi, dört kişinin yerine geçmemesi daha önce gelir..."

Bunun sebebi şudur:

Birincisi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bu konuda bir şey gelmemiştir. İbâdetler, delillere binâ edilmiştir.

İkincisi:

Akika kurbanı, bir fidyedir. Fidyeye ise, parçalara bölünemez. Akika kurbanı nefis (can) için bir fidyedir. Nefsin yerine bir fidye olduğuna göre, Akikanın da nefis (ayrı bir can) olması gerekir.

Birincisinde zikredilen sebep, daha doğru olduğunda şüphe yoktur. Çünkü iştirak (ortaklık) konusunda bir delil gelmiş olsaydı, ikinci sebep ortadan kalkardı.

Bu sebeple bu konudaki hüküm; hiçbir delil gelmemesi üzerine binâ edilmiştir."

Allah Teâlâ en iyi bilendir.